

Національний університет
«Острозька академія»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
Національного університету
«Острозька академія»

І. Д. Пасічник

«28» квітня 2023 року

ПРОГРАМА ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

для вступників на навчання для здобуття ступеня **магістра** зі спеціальності **256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»**, освітньо-професійної програми **«Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»**

Острог – 2023

Програма фахового вступного випробування для вступників на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)», освітньо-професійної програми «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» / Укладачі д. юрид. н., доц. Романов М.С., к.пол.н., доц. Мартинюк Р.С., к.і.н., доц. Санжаревський О.І. Острог: НаУОА, 2023.

Програма розглянута та схвалена на засіданні кафедри національної безпеки та політології (Протокол №9 від 25 квітня 2023 року)

Завідувач кафедри національної безпеки
та політології

Микола РОМАНОВ

Програма розглянута та схвалена на засіданні Приймальної комісії Національного університету «Острозька академія» (Протокол № 11 від 28 квітня 2023 року)

Відповідальний секретар
приймальної комісії

Юлія ХАРЧУК

I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Мета фахового вступного випробування полягає у встановленні рівня теоретичних знань та практичних навичок, фахових компетентностей вступників, які вступають на навчання для здобуття ступеня магістра зі спеціальності 256 «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)», освітньо-професійної програми «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)» на основі освітнього ступеня бакалавра/магістра, освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліста, здобутих за цією або іншою спеціальністю.

Результати фахового вступного випробування використовуватимуться під час формування рейтингового списку та конкурсного відбору вступників у межах ліцензованого обсягу.

II. ПОРЯДОК СКЛАДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Організація і проведення фахового вступного випробування здійснюється відповідно до Положення про приймальну комісію Національного університету «Острозька академія» та Положення про організацію та проведення вступних випробувань у Національному університеті «Острозька академія» https://www.oa.edu.ua/ua/abiturijentovi/receiving_commission/polozhenya_pro_pryumalny_komisiyu

Фахове вступне випробування відбуватиметься шляхом комп'ютерного тестування через платформу Moodle з таких дисциплін: «Історія військово-політичних стратегій держав», «Політичні та безпекові інститути в Україні», «Національна безпека України».

Вимоги до здібностей і підготовленості вступників

Для успішного засвоєння освітньо-професійної програми магістра вступники повинні мати базову або повну вищу освіту та здібності до оволодіння знаннями, уміннями і навичками в галузі. Обов'язковою умовою є вільне володіння державною мовою.

У розрізі зазначених вище дисциплін вступник повинен:

знати:

- предметну область професійної діяльності;
- теорії національної безпеки, економічних, політичних, соціальних загроз життєдіяльності держави;
- основні методи, способи і засоби отримання, зберігання, обробки та представлення інформації для вирішення професійних завдань;
- технології врегулювання конфліктів і підтримання миру;

- роль, місце та призначення політичних та безпекових інститутів України для ефективного здійснення заходів при виконанні обов'язків з питань забезпечення національної безпеки.

уміти:

- відстоювати власні стратегії професійної діяльності;
- оцінювати результати професійної діяльності та забезпечувати її якість;
- здійснювати пошук, обробку та аналіз, систематизацію й узагальнення інформації з різних джерел та формулювати логічні висновки;
- аналізувати та синтезувати інформацію стосовно розроблення та реалізації стратегії розвитку держави, регіону, галузі у безпековій сфері;
- аналізувати соціально значимі процеси та проблеми, використовувати основні положення і методи соціальних, гуманітарних, економічних та військових наук при вирішенні професійних завдань;
- розробляти соціальні та професійні програми, що знижують рівень конфліктогенності в соціальних спільнотах та посилюють систему безпеки держави;
- прогнозувати і моделювати складні процеси, що відбуваються у системі національної та міжнародної безпеки і її практичні наслідки, в тому числі явища різних сфер суспільного життя з використанням сучасних методів й інструментів, характерних для досліджуваної області, адаптуватися та діяти в нових ситуаціях;
- взаємодіяти із правоохоронними органами, Державною прикордонною службою України, спецслужбами в питаннях, що стосуються безпеки держави;
- правильно використовувати у службовій діяльності теоретичні знання, спрямовані на сприяння найбільш успішному здійсненню конституційних положень про захист інтересів держави, законних інтересів громадян;
- відповідально та ефективно реалізовувати громадянські права й обов'язки з метою розвитку демократичного суспільства, орієнтуватися у проблемах сучасного суспільно-політичного життя в Україні.

III. НАВЧАЛЬНИЙ МАТЕРІАЛ, ЯКИЙ ВІНОСИТЬСЯ НА ФАХОВЕ ВСТУПНЕ ВИПРОБУВАННЯ ТА ЛІТЕРАТУРА ДЛЯ ПІДГОТОВКИ

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ПОЛІТИЧНІ ТА БЕЗПЕКОВІ ІНСТИТУТИ В УКРАЇНІ»

1. Сутність та поняття політичних інститутів держави.
2. Сутність та поняття безпекових інститутів держави.
3. Система політичних і безпекових інститутів як умова функціонування системи національної безпеки держави.

4. Політичні аспекти функціонування системи національної безпеки України.
5. Проблема підконтрольності та підзвітності інститутів національної безпеки держави.
6. Демократичний та цивільний контроль як передумова ефективного функціонування безпекового сектору держави.
7. Сутність та основні аспекти здійснення демократичного контролю за сектором безпеки України.
8. Актуальні проблеми впливу інституту Президента України на політику національної безпеки.
9. Актуальні проблеми впливу інституту Ради національної безпеки і оборони України на політику національної безпеки.
10. Актуальні проблеми впливу інституту Верховної ради України на політику національної безпеки.
11. Актуальні проблеми впливу інституту Кабінету міністрів України на політику національної безпеки.
12. Актуальні проблеми впливу інституту Генерального прокурора України на політику національної безпеки.
13. Актуальні проблеми впливу інститутів Міністерства оборони та Збройних сил України на політику національної безпеки.
14. Актуальні проблеми впливу суб'єктів системи спеціальних служб України на політику національної безпеки.
15. Актуальні проблеми впливу суб'єктів системи органів внутрішніх справ України на політику національної безпеки.
16. Актуальні проблеми координації та планування у забезпеченні національної безпеки України.
17. Організаційні особливості здійснення реформ системи національної безпеки України (1991–2020 рр.).
18. Актуальні проблеми реформування системи національної безпеки України в контексті інтеграції до систем європейської та євроатлантичної безпеки.
19. Особливості функціонування сектору безпеки і оборони в умовах воєнного стану.
20. Міжнародна військова допомога як фактор посилення оборонного потенціалу України у протидії збройній агресії РФ.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Засади національної безпеки України: Підручник. К.: Інтер-технологія, 2009. 272 с.
2. Данільян О. Г. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації. Харків : Фоліо, 2002. 285 с.
3. Дзьобань О. П. Національна безпека в умовах соціальних трансформацій (методологія дослідження та забезпечення): Монографія. Харків : Константа, 2006. 440 с.
4. Ліпкан В. А. Національна безпека України. Навчальний посібник. К., 2009. 76 с.

5. Закон України «Про національну безпеку» від 21.06.2018 № 2469-VIII // Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2469-19>.
6. Закон України «Про розвідку» від 17.09.2020 № 912-IX // Верховна рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/912-20>.
7. Закон України «Про розвідувальні органи України» // ВВР. 2001. №19. С. 94.
8. Стратегічне планування: вирішення проблем національної безпеки. Монографія. К.: НІСД, 2010. 288 с.
9. Новицький Г.В. Теоретико-правові основи забезпечення національної безпеки України: монографія. К.: Інтертехнологія, 2008. 496 с.

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «ІСТОРІЯ ВІЙСЬКОВО-ПОЛІТИЧНИХ СТРАТЕГІЙ ДЕРЖАВ»

1. Еволюція війн та збройних конфліктів та їх відображення в міжнародних відносинах в ХХ-ХХІ століттях.
2. Особливості сучасних війн та збройних конфліктів.
3. Воєнно-політична стратегія Польщі на сучасному етапі, досвід російсько-української війни 2022.
4. Воєнно-політична доктрина держави: зміст та основні елементи.
5. Основні напрямки діяльності держав та міжнародних організацій по збереженню миру.
6. Розширення НАТО і його вплив на воєнну безпеку.
7. Особливості воєнно-політичної стратегії США в ХХІ столітті.
8. Формування нової воєнно-політичної стратегії Росії на початку ХХІ століття (Мюнхенська конференція 2007 року).
9. Особливості воєнно-політичної стратегії Росії після війни в Грузії 2008 та війни проти України в 2022 роках.
10. Сучасна воєнно-політична стратегія Туреччини.
11. Особливості воєнно-політичної стратегії Великобританії на сучасному етапі (в контексті війни Росії проти України).
12. Особливості воєнно-політичної стратегії Франції на сучасному етапі.
13. Особливості воєнно-політичної стратегії Німеччини на сучасному етапі.
14. Сучасна воєнно-політична стратегія України - до і після нападу Росії у 2022 році.
15. Основні ідеї теоретиків воєнно-політичної думки стародавнього світу щодо війни і миру.
16. Прогноз можливого характеру збройних конфліктів у 2030-2040 роках.
17. Воєнна стратегія держави та національна безпека.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Власов Н.А., Малыгина А.А., Павлов А.Ю. Военная стратегия ведущих держав Западной Европы. СПб: Изд-во СПбГУ, 2009.

2. Армии на современном Востоке: Научное издание / Под ред. Д. В. Стрельцова. М.: Издательство «Аспект Пресс», 2018. 384 с
3. Военная сила в международных отношениях: учебное пособие / коллектив авторов; под общ. ред. В.И. Анненкова. Москва : КНОРУС, 2017. 494 с.
4. Клаузевиц К. О войне. М., Изд Эксмо , Мидгард. 2007. 532 с
5. Сунь Цзи. Мистецтво війни. Київ, в-во Основа. 2017. 128 с
6. Лиддел Гарт, Бэзил Генри, сэр Liddel Hart, Basil Henry, Sir.- Стратегия непрямых действий.- http://militera.lib.ru/science/liddel_hart1/index.html
7. Свечин Александр Андреевич. Эволюция военного искусства. Том I.- <http://militera.lib.ru/science/svechin2a/index.html>
8. Мои воспоминания о войне 1914-1918 гг. : перевод с 5-го немецкого издания / Э. Людендорф ; под редакцией А. Свечина. - Москва : Высший военный редакционный совет : Государственное издательство, 1923-1924. - 2 т. ; 26 см. - <https://www.prlib.ru/item/343680>
9. <https://www.sipri.org/>
10. <https://www.iiss.org/publications/the-military-balance/military-balance-2020-book>

ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ З ДИСЦИПЛІНИ «НАЦІОНАЛЬНА БЕЗПЕКА УКРАЇНИ»

1. Охарактеризуйте основні рівні національної безпеки України.
2. Охарактеризуйте принципи та методи забезпечення безпеки особи.
3. Поясніть, що являють собою зовнішня та внутрішня безпека держави.
4. Поясніть, що являють собою «загрози національній безпеці України».
5. Охарактеризуйте внутрішні загрози України.
6. Охарактеризуйте основні реальні та потенційні загрози України в сфері державної безпеки.
7. Охарактеризуйте найбільш небезпечні загрози національній безпеці України у духовно-релігійній сфері.
8. Охарактеризуйте зовнішні загрози України.
9. Проаналізуйте основні етапи проведення та особливості гібридної війни.
10. Опишіть принципи побудови системи суб'єктів забезпечення національної безпеки України.
11. Охарактеризуйте основні об'єкти системи забезпечення національної безпеки України.
12. Охарактеризуйте науково-технологічну безпеку України та виокремте загрози у науково-технологічній сфері.
13. Опишіть основні зовнішні загрози економічній безпеці України. Проаналізуйте об'єктів та суб'єктів економічної безпеки України.
14. Опишіть основні загрози інформаційній безпеці держави.
15. Охарактеризуйте структуру системи гарантування інформаційної безпеки держави.
16. Опишіть основні складові економічної безпеки підприємств, організацій та

банківських установ.

17. Охарактеризуйте основні заходи забезпечення національної безпеки недержавними органами в інформаційній сфері.
18. Охарактеризуйте основні заходи забезпечення національної безпеки недержавними органами у сфері внутрішньої політики.
19. Охарактеризуйте основні заходи забезпечення національної безпеки недержавними органами у соціальній та гуманітарній сферах.
20. Проаналізуйте основні положення Закону України «Про основи національного спротиву» від 16 липня 2021 року № 1702-IX.
21. Проаналізуйте основні положення Закону України «Про Регламент Верховної Ради України», що стосуються питань контролю з питань національної безпеки.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Горбулін В. П., Качинський А. Б. Засади національної безпеки України. К.: Інтер-технологія, 2009. 272 с.
2. Горбулін В., Литвиненко О. Національна безпека України: актуальні виклики – адекватні відповіді // «Дзеркало тижня». 2009. № 11 (739) 28 березня – 4 квітня.
3. Данільян О. Національна безпека України: структура та напрямки реалізації. Харків : Фоліо, 2002. 285 с.
4. Дзьобань О. Національна безпека в умовах соціальних трансформацій (методологія дослідження та забезпечення): Монографія. Харків : Константа, 2006. 440 с.
5. Ліпкан В. Національна безпека України. Навчальний посібник. К., 2009. 576 с.
6. Лукас Е. Нова холодна війна. Як Кремль загрожує і Росії, і Заходу. К.: Темпора, 2009. 488 с.
7. Гончаренко О. М., Лисицин Е. М., Вагапов В. Б. Поняття національної безпеки в контексті національних інтересів України // Наука і оборона. 2002. № 1. С. 18-24.

ІV. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ ТА ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Фахове вступне випробування для вступників на навчання для здобуття освітнього ступеня магістра на основі ступеня бакалавра (ОКР спеціаліста, ступеня магістра) проводиться шляхом комп'ютерного тестування з використанням системи Moodle.

Оцінка фахового вступного випробування визначається як сума балів, одержаних за вирішення 60 тестових завдань. Правильна відповідь за одне тестове завдання оцінюється в 1 бал, неправильна – 0 балів.

Загальна оцінка за виконання фахового вступного випробування виставляється системою Moodle за 12-бальною шкалою за заданою формулою, після чого автоматично переводиться у 200-бальну шкалу відповідно до таблиці 1.

Таблиця 1

Переведення бала за виконання завдань фахового вступного випробування, обрахованого за 12-бальною шкалою, в шкалу 100-200 балів

1	100
1,1	100
1,2	100
1,3	100
1,4	100
1,5	100
1,6	100
1,7	100
1,8	100
1,9	100
2	100
2,1	101
2,2	102
2,3	103
2,4	104
2,5	105
2,6	106
2,7	107
2,8	108
2,9	109
3	110
3,1	111

4	120
4,1	121
4,2	122
4,3	123
4,4	124
4,5	125
4,6	126
4,7	127
4,8	128
4,9	129
5	130
5,1	131
5,2	132
5,3	133
5,4	134
5,5	135
5,6	136
5,7	137
5,8	138
5,9	139
6	140
6,1	141

8	160
8,1	161
8,2	162
8,3	163
8,4	164
8,5	165
8,6	166
8,7	167
8,8	168
8,9	169
9	170
9,1	171
9,2	172
9,3	173
9,4	174
9,5	175
9,6	176
9,7	177
9,8	178
9,9	179
10	180
10,1	181

3,2	112
3,3	113
3,4	114
3,5	115
3,6	116
3,7	117
3,8	118
3,9	119

6,2	142
6,3	143
6,4	144
6,5	145
6,6	146
6,7	147
6,8	148
6,9	149
7	150
7,1	151
7,2	152
7,3	153
7,4	154
7,5	155
7,6	156
7,7	157
7,8	158
7,9	159

10,2	182
10,3	183
10,4	184
10,5	185
10,6	186
10,7	187
10,8	188
10,9	189
11	190
11,1	191
11,2	192
11,3	193
11,4	194
11,5	195
11,6	196
11,7	197
11,8	198
11,9	199
12	200

Вступник допускається до участі у конкурсі, якщо оцінка за виконання завдань фахового вступного випробування складає 100 балів і більше за 200-бальною шкалою оцінювання.

Якщо результат складання фахового вступного випробування вступника становить менше 100 балів, то він не допускається до участі у конкурсному відборі.

V. ПОЛІТИКА ДОБРОЧЕСНОСТІ

Кожен абітурієнт під час складання фахового вступного випробування повинен дотримуватися моральних норм, правил етичної поведінки та принципів академічної доброчесності, а саме:

- самостійно виконувати завдання;
- не принижувати будь-яким чином гідність інших абітурієнтів, учасників освітнього процесу, запобігати таким діям з боку інших осіб;

- дотримуватися правил ділового етикету в поведінці та норм культури спілкування у комунікації з абітурієнтами, здобувачами вищої освіти, викладачами та співробітниками НаУОА;
- не використовувати телефон або гаджети під час проведення фахового вступного випробування;
- не використовувати службові або родинні зв'язки для отримання нечесної переваги.